

ÖZET: Disiplin soruşturması devam ederken görev yeri değiştirilen memur hakkında disiplin yönünden getirilen teklifin, soruşturmaya konu olan fiili işlediği tarihte görevde bulunduğu kurumdaki disiplin amiri tarafından mı yoksa yeni görev yerindeki disiplin amiri tarafından mı değerlendirileceği hk. (30/12/2015-7885)

Disiplin soruşturması devam ederken görev yeri değiştirilen personel hakkında disiplin yönünden getirilen teklifin, soruşturmaya konu olan fiili işlediği tarihte görevde bulunduğu kurumdaki disiplin amiri tarafından mı yoksa yeni görev yerindeki disiplin amiri tarafından mı değerlendirileceği hususunda görüş talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 126 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında; *"Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir. Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir."* hükmü yer almakta olup, bahse konu olan maddede, disiplin cezalarının hangi disiplin amirleri, disiplin kurulları ve yüksek disiplin kurulları tarafından verileceği cezanın nevine göre sayma yoluyla belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümlerde, disipline aykırı fiil ve hal işlendikten sonra asaleten, geçici görevle, ikinci görevle, vekâleten veya başka bir sebeple kurum içinde aynı veya başka yerdeki ya da başka kurumlardaki kadro veya görevlerde görevlendirilen veya atanalar hakkında disiplin soruşturmasının açılması ve sonuçlandırılması hususunda hangi disiplin amirleri, disiplin kurulları veya yüksek disiplin kurullarının yetkili ve sorumlu olacağı hususunda mevzuatta bir açıklık bulunmamakta olup, mezkur 126 ncı maddenin ikinci fıkrasında geçen *"...bağlı olduğu kurum..."* ibaresinden kişinin halen çalışmakta olduğu kurumun da, cezaya konu fiilin işlendiği tarihte bağlı olduğu kurumun da anlaşılabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Disiplin hukukunda hüküm bulunmayan bu gibi hallerde ceza muhakemeleri usulü hukukundan kıyas yoluyla çıkarımlar yapılarak bu boşlukların doldurulması mümkün bulunmaktadır. Nitekim disiplin yargılaması ile adli ceza yargılaması farklı alanlarla ilişkili olsa da sonuçta her iki alan da ceza siyasetinin bileşenleridir ve ceza yargılaması ile ilgili evrensel kuralların –boşluk bulunması halinde disiplin hukukuna da uygulanabileceği açıktır.

Bilindiği üzere, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer verilen *"Davaya bakmak yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir."* hükmü ile temel yetki kuralı belirlenmiş ve suçun işlendiği yer mahkemeleri genel yetkili mahkeme olarak tespit edilmiş bulunmaktadır. Ayrıca, 657 sayılı Kanunda disipline aykırı fiil ve halin işlendiği, öğrenildiği ve soruşturmanın açıldığı tarihlere göre soruşturmanın açılması, gerekli inceleme ve araştırmaların yapılması, savunma istenmesi, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasında disiplin kurullarından görüş alınması, disiplin kurullarının kararını bildirmesi ve cezalarının tebliğ edilmesi, itiraz süresi ve zaman aşımı gibi hususlar 7 gün, 15 gün, 30 gün, 1 ay, 6 ay, 2 yıl gibi belli süre kısıtlarına bağlanmıştır.

Disiplin soruşturmasının yürütülmesi ve ceza verme yetkisinin kullanılmasında bu kurallara uygun hareket edilmesi zarureti bulunmaktadır. Bu durum disiplin cezasına ilişkin prosedürlerin tek bir kurumda yürütülmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, bilindiği üzere Devlet memurları için öngörülen cezalar, bütün Devlet memurları için standart değildir. Bazı hizmet sınıfları için genel disiplin suç ve ceza sisteminden ayrı uygulamalar bulunmaktadır. Kişinin bağlı olduğu kurumun değişmesi sebebiyle soruşturmanın veya nihai kararın alınacağı merciin de değişmesi gerektiğini kabul etmek, bu gibi durumlarda eski kurumda yapılan bazı disipline aykırı eylem ve işlemlerin cezasız kalması sonucunu da doğurabilecektir. Örneğin; mevzuatı uyarınca Emniyet

Hizmetleri Sınıfı kapsamında görev yapan personele uygulanan "*meslekten çıkarma*" cezasına denk gelen bir eylem veya işlemi bulunan memurun, başka bir kuruma atanması halinde polislik mesleğinden çıkarılmaya ilişkin cezasının başka bir kamu kurumu disiplin kurulunca karara bağlanmasının yürürlükteki mevzuata da yetki prosedürüne de uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalar dikkate alındığında, cezaların yerelliği ilkesinden hareketle disipline aykırı fiil ve halin öğrenildiği andan itibaren 657 sayılı Kanunda hüküm altına alınan usul, esaslar ve süre kısıtları içerisinde etkili bir soruşturma yapılarak işlenen suça münasip bir cezanın tayin edilebilmesi için, disipline aykırı fiil ve hal işlendikten sonra asaleten, geçici görevle, ikinci görevle, vekâleten veya başka bir sebeple kurum içinde aynı veya başka yerdeki ya da başka kurumlardaki kadro veya görevlerde görevlendirilen yahut atanalar hakkında disiplin soruşturmasının açılmasının ve sonuçlandırılmasının söz konusu disipline aykırı fiil ve halin işlendiği tarihte görevli olduğu kurum disiplin amirleri ve kurulları tarafından gerçekleştirilmesinin Kanunun öngördüğü amaca daha uygun olduğu değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, eski görev yerinde işlemiş olduğu fiiller nedeniyle hakkında disiplin soruşturması yürütülen personele ilişkin yapılan bu soruşturmanın fiillerin işlendiği kurumun yetkili disiplin amir ve/veya kurulları marifetiyle sonuçlandırdıktan sonra uygulanmak üzere yeni görev yerine gönderilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

